

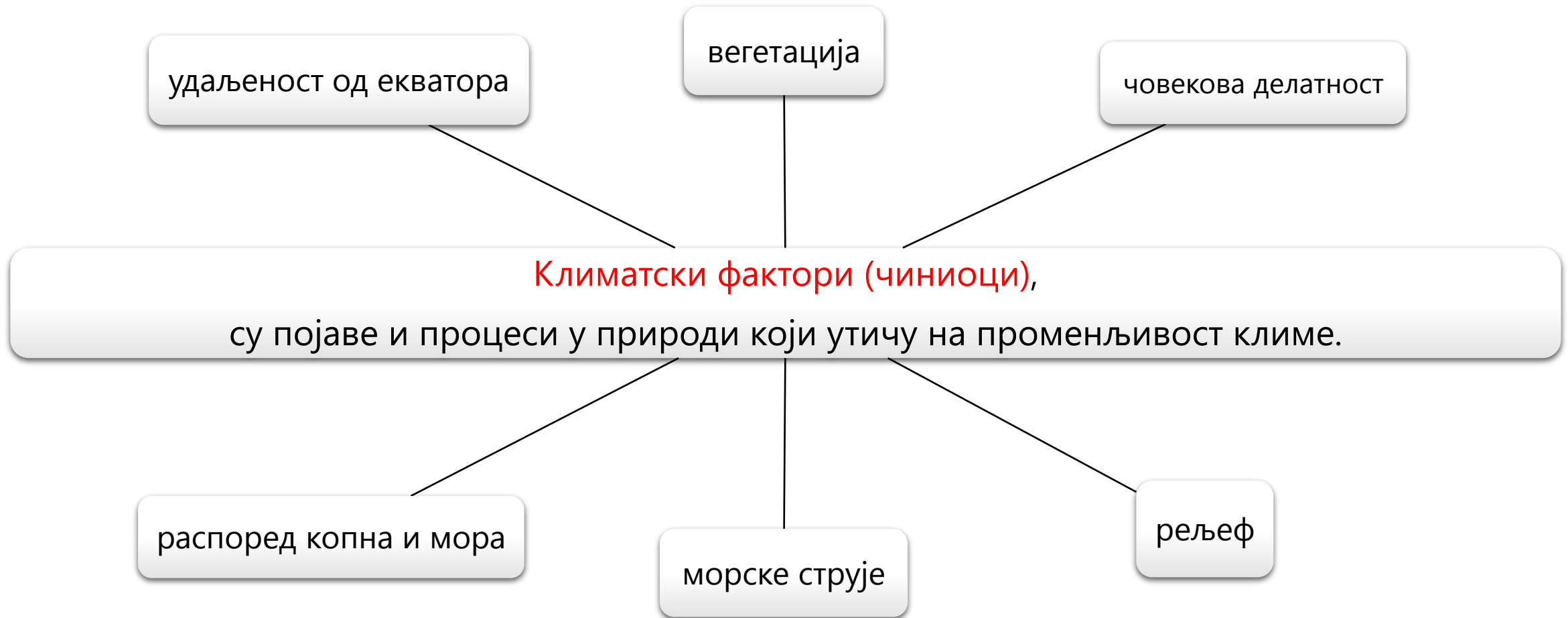

Атмосфера

Климатски чиниоци и основни типови климе

Јелена Томић
наставница географије

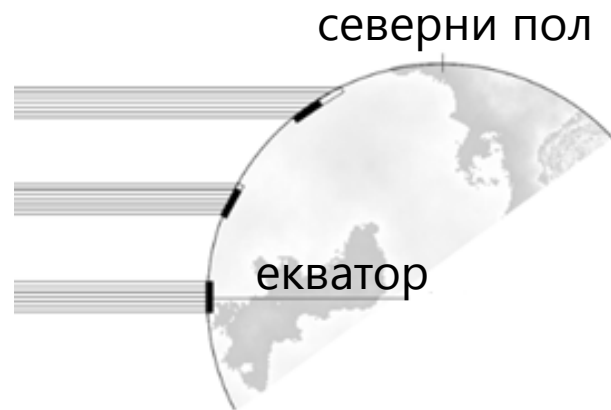
Климатски фактори

■ Удаљеност од екватора

Са повећањем удаљености од екватора, сунчеви зраци падају под све мањим углом и бивају све „дужи“. Зато се температура од екватора према половима снижава.

■ Распоред копна и мора

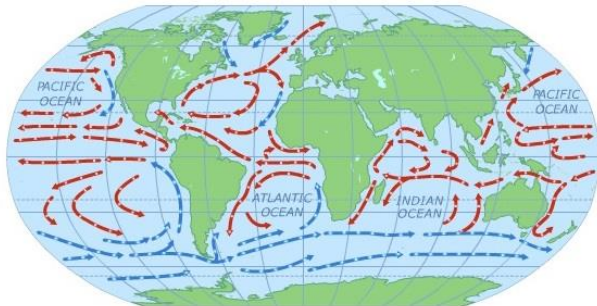
Копно се брже загрева и хлади него море. Море лети делује расхлађујуће, а зими ублажава хладноћу. Са удаљавањем од мора његов утицај слаби.

■ Морске струје

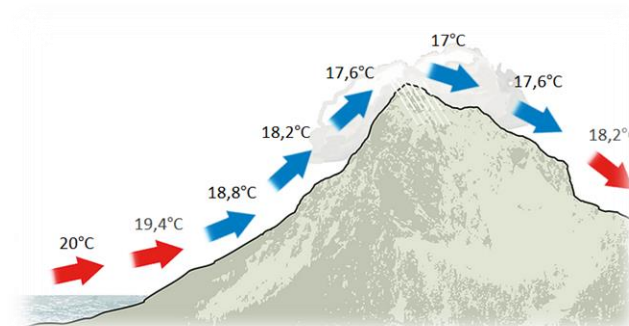
Према температури могу бити **топле** и **хладне**. Топле струје, помоћу ветра доносе топлоту из топлих мора. Обале до којих долазе имају вишу температуру ваздуха и већу влагу. Ветрови који дувају изнад хладних морских струја мање су влажни због ниске температуре па је и ваздух сувљи.

■ Рељеф

Са порастом надморске висине температура ваздуха и ваздушни притисак се смањују, а облачност и количина падавина расту.

Својим облицима и правцем пружања рељеф утиче на климу.

Вегетација

Смањује колебање температуре ваздуха у току дана и године.

У пределима без вегетације, земљиште се брзо загрева и брзо хлади.

Шуме успоравају брзину и смањују јачину ветар.

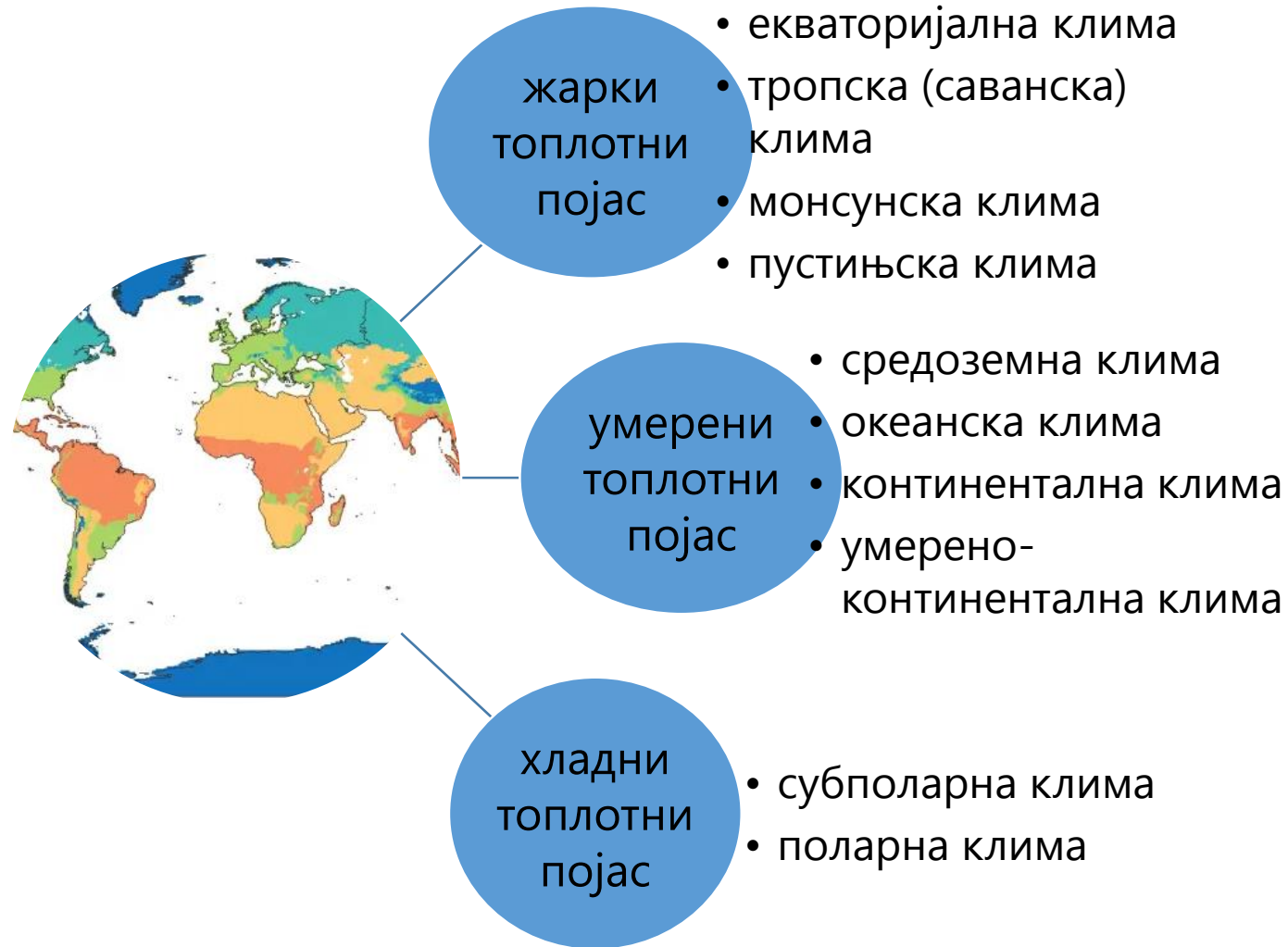

Људска делатност

Због загађености ваздуха температура у градовима је 1-2°C виша у односу на околину.

Типови климе на Земљи

Жарки топлотни појас-типови климе

- **Екваторијална клима**-једно годишње доба (лето), високе температуре, велико испаравање. Кише падају свакодневно.
- **Тропска (саванска) клима**- топло је током целе године. Одликује је зимски, сушни период и летњи, кишни период.
- **Монсунска клима**-јавља се у областима где дувају монсуни (Јужна, Југоисточна и Источна Азија). Зимски период је сув, а летњи кишовит.
- **Пустињска клима**-у областима око повратника. Мала количина падавина. Дневне температуре су високе, док су ноћне ниске.

Умерени топлотни појас-типови климе

- **средоземна (медитеранска) клима**-уз обале Средоземног мора, а јавља се још и у Калифорнији, југ Африке, југозапад и југоисток Аустралије и Чиле. Лета су дуга, топла ис ува, зиме благе и кишовите. Снег ретко пада.
- **океанска клима**-уз области које су под утицајем западних ветрова и топлих морских струја Атлантика и Тихог океана. Зиме су благе, лета умерена, велика је влажност ваздуха. Количина падавина је уједначена у току године.

Умерени топлотни појас-типови климе

- ❶ **континентална клима**-у унутрашњости континента, далеко од мора. Зиме су хладне са снегом, лета топла и сува. Мала је влажност ваздуха и количина падавина.
- ❷ **умерено-континентална**- прелазни тип између океанске и континенталне климе. Изражена су сва 4 годишња доба. Лета су умерено топла, зиме су умерено хладне, количина падавина умерена. Таква клима влада у Србији.
- ❸ **планинска**-на планинама. Лета су кратка и свежа, зиме дуге са пуно снега.

Хладни топлотни појас-типови климе

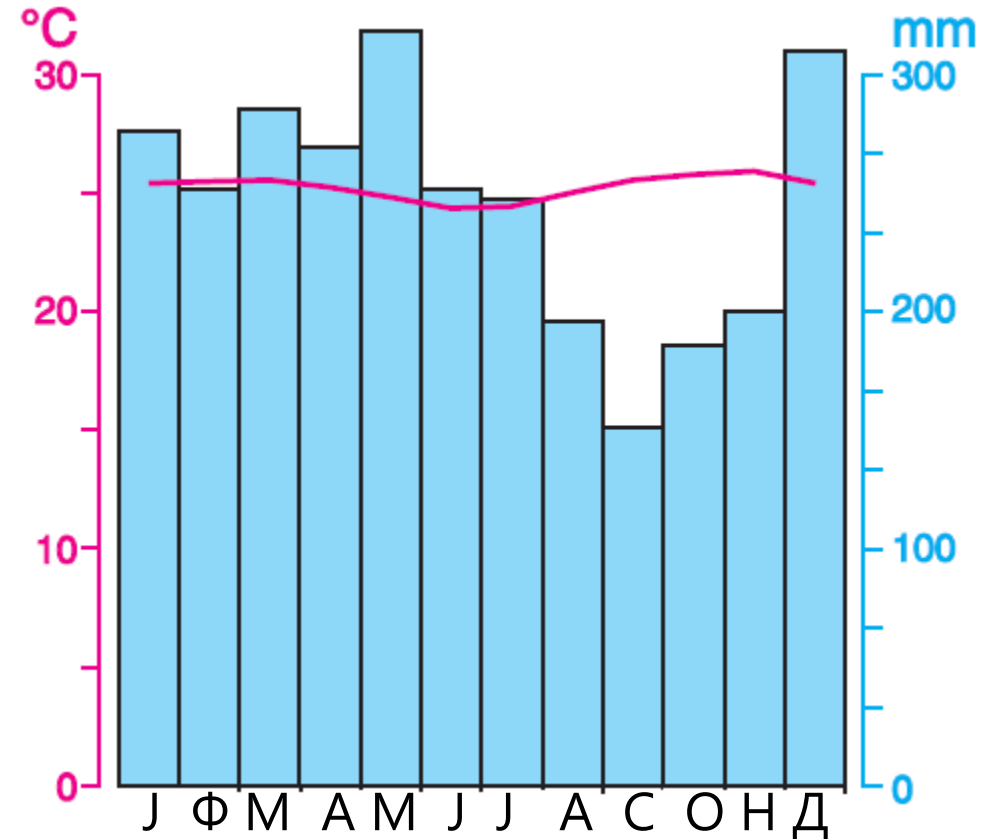

- **субполарна клима**-заступљена је око северног поларника. Зиме су дуге са ниским температурама, лета су кратка и свежа. Количина падавина је мала, углавном је то снег.
- **поларна клима**-заступљена је на Гренланду, Арктику, Антарктику. Најсуровија клима на Земљи. Зиме су дуге, хладне током целе године. Ово су тзв. ледене пустиње.

- Клима дијаграм садржи средње месечне **температуре** ваздуха и средње месечне количине **падавина** за одређену област. Дају се за дужи временски период.

Направи свој анемометар

Климатски чиниоци и основни типови климе

